

قانون اساسی و حقوق ملت

و نهمین بار از منشور حقوق شهروندی

عکس: سجاد صفری/ایران

آغاز فعالیتش به حقوق شهروندی اهمیت می داد. کسی نگویید که در این سه سال پس چه شده است، دولت از آغازین روز مقید به اجرای قانون بود.»

نقطه تأکید رئیس جمهوری در این سخنان یکسان بودن همه مردم در برابر قانون از نظر اسلام بود: «بزرگترین امتیاز حکومت پیامبر اسلام (ص) در حدود ۱۴۴۰ سال پیش که از اوایل حکومت پیامبر می گذرد حکومت قانون بود، حکومتی که پیامبر به عنوان نبی و امام و بالاترین مقام حق نداشت ذره ای از قانون الهی تخلف کند.»

نکته مهمی که در این مراسم عزم جدی دولت روحانی را در اجرای منشور حقوق شهروندی نشان می داد، قرائت بیانیه ای رسمی توسط رئیس جمهوری بود که در آن ضمن تبیین حقوق شهروندی دستوراتی به دستگاه های اجرایی برای اجرای مواد این منشور صادر شد. رئیس جمهوری در متن پایانی این بیانیه اعلام کرد: «دستگاه های تابعه قوه مجریه را مکلف می کنم ظرف شش ماه از اعلام این منشور، برنامه (اصلاح و توسعه نظام حقوقی) را در حوزه مسئولیت خود با تأکید بر تحقق هر چه بهتر حقوق شهروندی تهیه و به تصویب برسانند و هر سال، گزارش ادواری حوزه مسئولیت خود را در زمینه پیشرفت ها، چالش ها، موانع و راه حل های پیشنهادی، به رئیس جمهوری ارائه دهند.»

گروه حقوقی روزنامه ایران در سالنامه ۱۳۹۵ با هدف مروری دوباره بر مفاد این منشور، طرح پرسش ها و بیان انتقادات مطرح شده نسبت به آن و پاسخ جویی از مسئولان، مصاحبه ای با حجت الاسلام والمسلمین مجید انصاری معاون حقوقی ریاست جمهوری انجام داده که از نظر خوانندگان گرامی می گذرد:

سالن اجلاس سران کنفرانس اسلامی در ۲۹ آذرماه امسال یک روز تاریخی دیگر را در حافظه خود ثبت کرد. چهره های آشنا و گمنام از مسئولان دولتی گرفته تا مدیران و اعضای تشکل های غیر دولتی، نمایندگان اقلیت های قومی و مذهبی، استادان دانشگاه و... آمده بودند تا شاهد رونمایی یکی از وعده های دکتر روحانی باشند که در همان ۱۰۰ روز اول آغاز به کار دولت یازدهم مطرح شده و دستور تهیه و تدوین آن داده شده بود. متن اولیه منشور حقوق شهروندی در پایان صدروز اول روی کار آمدن دولت یازدهم تدوین و در سایت ریاست جمهوری منتشر شد. دبیرخانه منشور حقوق شهروندی از صاحب نظران دانشگاهی، فعالان حوزه های قانونگذاری، حقوقی و قضایی، رسانه ها و... دعوت کرد تا این متن را در مورد نقد و نظر قرار داده و پیشنهادات و انتقادات خود را به دبیرخانه ارسال نمایند. سرانجام پس از گذر از مراحل زمانبر کارشناسی، تطبیق، تنقیح قوانین، نظرسنجی، جمع بندی پیشنهادات و انتقادات و... منشور حقوق شهروندی در ۱۲۰ ماده آماده رونمایی شد. رئیس جمهوری طی سخنانی در مراسم رونمایی تأکید کرد: «قانون اساسی طبق اصل ۱۲۱ در سوگند رئیس جمهوری مقرر می کند تا او حامی حقوق ملت و در پی آزادی مردم و سایر حقوق اساسی ملت باشد. همین قانون اساسی در اصل ۱۳۴ به رئیس جمهوری اختیار می دهد تا با مشورت با وزیران برنامه و خط مشی برای دولت تعیین کند.»

روحانی افزود: «منشور حقوق شهروندی در واقع برنامه و خط مشی دولت یازدهم است. دولت یازدهم با رونمایی منشور می خواهد عزم خود را برای اجرای حقوق شهروندی به نمایش بگذارد. دولت یازدهم از